

Till: Miljö- och energidepartementet

Epost: m.remissvar@regeringskansliet.se

Miljö- och energidepartementets dnr. M2018/02502/Ke

Remissvar angående Strålsäkerhetsmyndighetens förslag till avgiftsnivåer för 2019 samt förordningsändringar enligt förordning (2008:463) om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten

SveMin (Föreningen för gruvor, mineral- och metallproducenter i Sverige) är den nationella branschföreningen för gruvor, mineral- och metallproducenter i Sverige. Antalet medlemsföretag uppgår till ett 50-tal. Medlemsverksamheterna förekommer i hela landet, varav gruvorna huvudsakligen är lokaliserade till norra Sverige och Bergslagen.

Avgränsning av Svemins remissvar

Miljö- och energidepartementet efterfrågar synpunkter på:

1. Förslag till avgiftsnivåer för 2019 enligt förordning (2008:463) om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten; och
2. Underlag för förändringar i förordning (2008:463) om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten

Svemins synpunkter, som utvecklas nedan, är begränsade till att endast beröra de avgifter som föreslås för anmälningspliktig verksamhet och för den som råder över ett arbetsställe.

Förslag till avgiftsnivåer för 2019

Avgifter för anmälan

SveMin har ingen invändning mot den avgift som föreslås i 17 § c första stycket förordningen om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten för anmälan av verksamhet.

SveMin kan inte ta ställning till om storleken på den avgift som föreslås i 17 § c **andra stycket** förordningen om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten för anmälan av verksamhet är motiverad. SveMin invänder inte mot att avgiften kan vara motiverad, men storleken måste grundas på en ändamålsenlig och kostnadseffektiv myndighetsverksamhet. SveMin instämmer här i vad Ekonomistyrningsverket påpekade i sitt samrådsyttrande (daterat 2018-09-12), att det är viktigt att följa upp att resultatet av de nya avgifterna blir balanserat.

Avgifter för arbetsställen

SveMin invänder inte mot tillsynsavgift i sig, men avstyrker den föreslagna utformningen av avgiftsregleringen i 17 § c förordningen om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten för anmälan av verksamhet.

SveMin konstaterar *för det första* att bland annat gruvverksamheter riskerar att behöva betala dubbel avgift för anmälan både enligt första och andra stycket i 17 § c förordningen om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten. Verksamhet som avses i första stycket är sådana där aktivitetskoncentrationen överstiger referensnivån 200 becquerel per kubikmeter. Verksamheter som avses i andra stycket är sådana där arbetstagare riskerar att utsättas för en viss radonexponering, se nedan. Det ifrågasätts att dubbla avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten skulle kunna vara motiverat. SveMin föreslår en undantagsbestämmelse om att verksamhet som är anmälningspliktig enligt det andra stycket i förekommande fall inte ska behöva betala anmälningsavgift även enligt det första stycket.

För det andra konstateras att tillämpningsområdet av 17 § c **2 stycket** förordningen om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten kan missförstås och SveMin föreslår därför ett förtydligande till undvikande av att avgiften riskerar att tas ut flera gånger för samma arbetsställe. Detta utvecklas nedan.

Strålsäkerhetsmyndigheten föreslår en ny avgift som ska betalas för varje arbetsställe där arbetstagare riskerar att få en radonexponering som överstiger 0,72 megabecquereltimmar per kubikmeter. Sådan verksamhet är anmälningspliktig enligt 5 § Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om radon på arbetsplatser (SSMFS 2018:10), i fortsättningen "Radonföreskrifterna". Avgiften ska erläggas årligen och täcka Strålsäkerhetsmyndighetens kostnader för handläggning av anmälan samt för tillsyn och andra åtgärder med anknytning till verksamheten.

Radonföreskrifterna kan beröra Svemins medlemsföretag eftersom föreskrifterna ska tillämpas för verksamhet i fall där ett årsmedelvärde inte kan fastställas men det finns anledning att förvänta sig att arbetstagare kommer att utsättas för höga radonhalter, vilket skulle kunna vara fallet med underjordsgruvor (se Strålsäkerhetsmyndighetens vägledning till SSMFS 2018:10). I Strålsäkerhetsmyndighetens vägledning till Radonföreskrifterna kan utläsas att vid anmälan av en verksamhet med risk för en viss förhöjd radonexponering kan *en gruva kan betraktas som ett arbetsställe* (vår kursivering), se kommentaren till 5 §.

Avgifterna som föreslås i 17 § c andra stycket skulle teoretiskt sett kunna avse en begränsad del av en verksamhet, som är specifikt kopplad till en förhöjd risk för radonexponering. Avgiften kan också avse hela verksamheten (t.ex. en gruva), med den vida definition som begreppet har.

Begreppet "arbetsställe" definieras i Arbetsmiljöverkets föreskrifter som en sammanfattande term för "ett avgränsat område med arbetsplatser inomhus och utomhus, förbindelseleder och personalutrymmen inom vilken arbetsgivare i och för sin verksamhet bedriver arbete" (se Strålsäkerhetsmyndighetens nyss refererade vägledning samt 2 § i Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om arbetsplatsens utformning, AFS 2009:2). I sammanhanget måste påpekas att Arbetsmiljöverket för närvarande arbetar med att se över sina föreskrifter och allmänna råd om arbetsplatsens utformning och att ett reviderat förslag just nu är ute på remiss. I remissversionen är definitionen av "arbetsställe" borttagen, vilket Svemin menar riskerar att påtagligt komplicera tillämpningen av avgiftsbestämmelserna eftersom Strålsäkerhetsmyndigheten hänvisar till Arbetsmiljöverkets definition av arbetsställe.

Svemin vill här påpeka att det måste undvikas att samma avgift tas ut flera gånger för samma arbetsställe, till exempel en gruva. Det är viktigt att förtydliga att "arbetsställe" i 17 § c andra stycket är likställt med definitionen i 2 § AFS 2009:2, vilket är helt i överensstämmelse med Radonföreskrifterna. Med hänvisning till Arbetsmiljöverkets föreskrifter kan komma att ändras så att definitionen av arbetsställe tas bort anser Svemin att motsvarande definition bör föras in i Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om avgifter.

Svemin anser slutligen att avgiften i 17 § c andra stycket är oklar i förhållande till den "anmälan" som ska göras enligt 5 § Radonföreskrifterna. Enligt föreskrifterna ska anmälan förnyas vart femte år. Enligt förslaget i avgiftsförordningen ska avgiften betalas för varje kalenderår från och med det år då anmälan ges in. Vad gäller; ska avgift för anmälan betalas varje år trots att anmälan bara ska förnyas vart femte år? Eller avser avgiften egentligen Strålsäkerhetsmyndighetens tillsyn över verksamheten? Antingen bör ordet "anmälan" strykas i 17 § c andra stycket, eller så måste det förklaras att den årliga avgiften avser både anmälan (trots att den bara görs vart femte år) och Strålsäkerhetsmyndighetens löpande tillsyn.

Avslutande kommentar

Avslutningsvis vill Svemin lyfta vikten av klara och tydliga regler. De förändringar som nu föreslås tillämpas i gränlandet mellan arbetsmiljölagstiftning och strålsäkerhetslagstiftning. Det är viktigt att så långt möjligt använda samma begrepp och samma definitioner, för att undvika missförstånd och misstag i tillämpningen. Inte minst för de verksamhetsutövare/arbetsgivare/bolag som ska rätta sig efter regelverket.

Underlag för förändringar

SveMin har inga synpunkter på underlaget till förslagen.

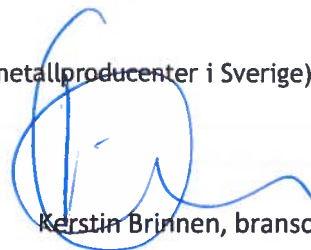

Stockholm den 20 december 2018

SveMin (Föreningen för gruvor, mineral- och metallproducenter i Sverige), genom

Per Ahl, vd

Kerstin Brinnen, branschjurist